

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Факультет природничих наук
Кафедра географії та природознавства**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЦИФРОВА ОСВІТА ВЧИТЕЛЯ ГЕОГРАФІЇ**

Рівень вищої освіти другий (магістерський) рівень

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Географія)

Спеціальність 014 Середня освіта (Географія)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні
кафедри географії та природознавства
(протокол № 5 від “23” січня 2024 р.)

Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Цифрова освіта вчителя географії
Викладач (-і)	професор Червінська Інна Богданівна
Контактний телефон викладача	+380506716106
E-mail викладача	inna.chervinska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><i>Предметом вивчення навчальної дисципліни є:</i> теоретико-методологічні засади цифрової освіти та цифрової грамотності вчителя географії та її практичного застосування в освітньому середовищі закладу загальної середньої освіти.</p> <p>Навчальна дисципліна спрямована на опанування здобувачами освіти провідних тенденцій розвитку цифрових технологій на сучасному етапі становлення цифрового суспільства.</p> <p>Зміст навчальної дисципліни сприяє набуттю студентами знань у галузі цифрової педагогіки, інноваційних технологій цифровізації освіти, технологій використання STEM-освіти в освітньому процесі сучасної географічної освіти.</p> <p>Змістовий контент навчальної дисципліни спрямований на розкриття теоретичних та методичних аспектів підготовки майбутніх учителів географії до застосування цифрових технологій у ЗЗСО.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><i>Метою вивчення навчальної дисципліни є:</i> формування цифрової компетентності майбутнього вчителя географії шляхом удосконалення навичок цифрової освіти і цифрової грамотності, розвитку практичної діяльності з цифровими інструментами в освітньому процесі закладу загальної середньої освіти.</p> <p><i>Основними цілями вивчення навчальної дисципліни є :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● розвивати культуру сприймання, створення та інтерпретації цифрових освітніх ресурсів, графічних зображень, відео- аудіо матеріалів; ● узагальнювати базові навички створення та поширення власного освітнього цифрового контенту; ● розвивати готовність висловлювати власні судження через публічні виступи, презентацію власних ідей та проєктів цифровізації; ● формувати навички позитивного спілкування з використанням цифрових технологій. 	
4. Програмні компетентності	
<p>ІК. Здатність розв'язувати типові спеціалізовані завдання, педагогічні ситуації та практичні проблеми в галузі початкової освіти із застосуванням сучасних технологій та методів дослідження.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК)</p> <p>ЗК 01. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>СК 05. Здатність вирішувати стандартні проблемні професійні завдання, спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, розв'язувати адекватні дидактичній ситуації.</p> <p>СК 06. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення для науково-педагогічних досліджень.</p>	

СК 07. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі, до систематичного підвищення професійно-педагогічної кваліфікації.

СК 10. Здатність упроваджувати сучасні освітні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід в освітній процес початкової школи.

5. Результати навчання

ПРН02. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати вміння працювати в команді та організовувати індивідуальну і групову роботу.

ПРН 08. Вміння використовувати цифрові технології та базове програмне забезпечення, онлайн-сервіси, відкриті електронні освітні ресурси, здійснювати пошук інформації в різних джерелах.

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські, практичні заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
2	014 Середня освіта. Географія	1	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість годин		
	лекції	практичні заняття	сам. роб
Тема 1. Тенденції розвитку цифрових освітніх технологій на сучасному етапі становлення та розвитку освіти. Теоретичний аналіз проблем трансформації географічної освіти в умовах розвитку цифрового суспільства.	2	2	10
Тема 2. Цифрова педагогіка. Сутність, форми та принципи розвитку цифрової педагогіки.	2	4	10
Тема 3. Дистанційне навчання та особливості його організації у ЗЗСО.	2	2	10
Тема 4. Інноваційні моделі та цифрові формати освітнього процесу у початковій школі. Використання форматів цифрового навчання в освітньому процесі початкової школи.	2	4	10
Тема 5. Розвиток STEAM-освіти на уроках географії. Реалізація завдань та технологій STEM-освіти на уроках географії.	2	2	10
Тема 6. Цифрові освітні технології з елементами візуалізації в освітньому процесі початкової школи. Технології роботи вчителя географії з електронними картами, підручниками, цифровими освітніми ресурсами.	2	4	10

	12	18	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Вид контролю – екзамен. Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 5-10 балів, Контрольна робота – 15 балів; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10 балів.		
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота – 5 балів. Самостійна домашня робота – 10 балів.		
Семінарські /практичні заняття	Максимальна оцінка – 5-10 балів.		
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань		
Підсумковий контроль	Форма контролю – екзамен. Форма здачі – комбінована (усна, письмова).		
8. Політика навчальної дисципліни			
<p>1. <i>Письмові роботи</i> виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі.</p> <p>2. <i>Академічна доброчесність</i>. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p>3. <i>Відвідування занять</i>. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.). Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19 травня 2023 р.). https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf.</p> <p>4. <i>Неформальна освіта</i>. Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p>			

9. Рекомендована література

Основна:

1. Биков В.Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: монографія. Київ: Атіка, 2008. 684 с.
2. Бугачук К.С. Змішане навчання: теоретичний аналіз та стратегія впровадження в освітній процес вищих навчальних закладів. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 2016, Том 54, №4. С. 1-18. ISSN: 2076-8184. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v54i4.1434>
URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1434/1070>
3. Бабаєв В.М., Стадник Г.В., Момот Т.В. Цифрова трансформація в сфері вищої освіти в умовах глобалізації. *Комунальне господарство міст*, 2019, том 2/148; DOI10.33042/2522-1809-2019-2-148-2-9
4. Барна О.В., Кузьмінська О.Г. Визначення готовності закладу вищої освіти до цифрової трансформації. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи*, 30 квітня 2020, №5. С. 92-94. : <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/>
5. Білоус В. Мобільні навчальні додатки в сучасній освіті. *Освітологічний дискурс*. 2018. № 1-2 (20-21).
URL: <https://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/download/511/431/1353>
6. Годованюк Т.Л., Махомета Т.М., Тягай І.М. Інноваційні навчальні технології – основа модернізації методичної підготовки майбутнього вчителя. *Електронне наукове фахове видання "Відкрите освітнє e-середовище сучасного університету", спецвипуск "Нові педагогічні підходи в STEAM освіті"*. 2019. С. 107-115. URL: <https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/217/pdf>
7. Гриневич Л.М., Морзе Н.В., Бойко М.А. Наукова освіта як основа формування інноваційної компетентності в умовах цифрової трансформації суспільства. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. Т. 77, №3. С. 1-26. <https://doi.org/10.33407/itlt.v77i3.3980>
8. Карплюк С.О. Особливості цифровізації освітнього процесу у вищій школі. Матеріали методологічного семінару НАПН України "Інформаційно-цифровий освітній простір України: трансформаційні процеси і перспективи розвитку" (4 квітня 2019 р., м. Київ). Київ. 2019. С. 188-197
9. Лучковський А.І., Соколов В.А. Технічна обдарованість старшокласників: Метод. рекомендації. К.: Вид-во Інститут обдарованої дит. НАПН України, 2018. 253 с.
10. Морзе Н.В., Вембер В.П., Гладун М.А. 3D картування цифрової компетентності в системі освіти в Україні. *Інформаційні технології і засоби навчання*. Том 70. No 2 (2019). С.28-42. ISSN: 2076-8184. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v70i2.2994>
URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/2994>
11. Морзе Н.В., Нанаєва Т.В., Омельченко Н.О. STEM в освіті: навчальний посібник. К.: ACCORD GROUP, 2018. 114 с.
12. Струтинська О.В. Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів інформатики до навчання освітньої робототехніки в закладах середньої освіти: монографія. Київ. Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова. 2020. 505 с.
13. Червінська І. STEAM-освіта в школах гірських регіонів: проблеми рівного доступу та шляхи впровадження November. 2017. *Mountain School of Ukrainian Carpaty*. 17(1). DOI: [10.15330/msuc.2017.17.185-190](https://doi.org/10.15330/msuc.2017.17.185-190)
14. Червінська І.Б. Цифрова освіта: збірник наукових праць / за ред. І. Цепенди, О. Будник. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2021. 296 с.

16. Червінська І.Б., Червінський А.І., Никорак Я.Я. Технологія змішаного навчання: практико-орієнтований підхід: навчально-методичний посібник. Вид 2-е. Івано-Франківськ : Вид-во Симфонія Форте, 2022. 90 с.

17. Червінська І.Б. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до створення цифрового контенту для навчання молодших школярів. *Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи*: збірник наук. праць. 2021. Вип. 2 (27). С. 14-21.

18. Chervinska I. V. Motivational aspect of personality formation in students with special abilities. *35 th IBIMA Conference*. 1-2 April. Seville, Spain. 2020. <https://ibima.org/accepted-paper/motivation-aspect-of-personality-formation-of-pupils-with-special-abilities/>

Індексовано наукометричною базою *Web of Science*.

Допоміжна:

1. Гончаренко С. Про критерії оцінювання педагогічних досліджень. Шлях освіти. № 1. 2004. С.2-6.
2. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ, 1997. 376 с.
3. Князян М.О. Самостійна робота як засіб формування дослідницької спрямованості особистості студента: навчальний посібник. Одеса, «Принтмайстер», 2005. 176 с.
4. Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”

Основні нормативно-правові документи:

Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату>

Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

URL: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf>

Інформаційні ресурси:

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники.) / Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal>
2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>
3. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Режим доступу: URL <http://lib.pnu.edu.ua/>

Викладач,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри географії та
природознавства

Інна ЧЕРВІНСЬКА